
Gajendramokshanah from Vishnudharmapurana

विष्णुधर्मपुराणे गजेन्द्रमोक्षणः

Document Information

Text title : Gajendramokshanah from Vishnudharmapurana

File name : gajendramokshaNaH_vishNudharma.itx

Category : vishhnu, stotra, vishnu, viShNudharmapurANa

Location : doc_vishhnu

Description/comments : viShNudharmapurANa | adhyAya 69/1-92 (67/1-82)|| Includes stuti
after 47(36)

Latest update : September 14, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 14, 2024

sanskritdocuments.org

વિષ્ણુધર્મપુરાણે ગજેન્દ્રમોક્ષણઃ

(એકોનસમતિતમોઽધ્યાયઃ)

ગજેન્દ્રમોક્ષણસ્તવઃ ।

શતાનીક ઉવાચ ।

મયા હિ દેવદેવસ્ય વિષ્ણોરમિતતેજસઃ ।

શ્રુતાઃ સમ્ભૂતયઃ સર્વા ગદતસ્તવ સુવ્રત ॥ ૧ ॥

યદિ પ્રસન્નો ભગવાન્ અનુગ્રાહ્યોઽસ્મિ વા યદિ ।

તદહં શ્રોતુમિચ્છામિ નૃણાં દુઃસ્વપ્નનાશનમ્ ॥ ૨ ॥

સ્વપ્ના હિ સુમહાભાગ દૃશ્યન્તે યે શુભાશુભાઃ ।

કલ્લાનિ તે પ્રયચ્છન્તિ તદ્વૃણાન્યેવ ભાર્ગવ ॥ ૩ ॥

યદ્યત્પુણ્યં પવિત્રં ચ નૃણામતિશુભપ્રદમ્ ।

દુઃસ્વપ્નોપશમાયાલં તન્મે વિસ્તરતો વદ ॥ ૪ ॥

શૌનક ઉવાચ ।

ઇદમેવ મહારાજ પૃષ્ઠવામ્સ્તે પિતામહઃ ।

ભીષ્મં ધર્મભૃતાં શ્રેષ્ઠં ધર્મપુત્રો યુધિષ્ઠિરઃ ॥ ૫ ॥

જિતન્તે પુણ્ડરીકાક્ષ નમસ્તે વિશ્વભાવના ।

નમસ્તેસ્તુ ઋષીકેશ મહાપુરુષપૂર્વીજ ॥ ૬ ॥

આદ્યં પુરુષં ઈશાનં પુરુહૂતં પ્રરુદ્રતમ્ ।

ઋતમેકાક્ષરં બ્રહ્મ વ્યક્તાવ્યક્તં સનાતનમ્ ॥ ૭ ॥

અસચ્ચયૈવ ચ યદ્વિશ્વં સદસત્ તતઃ પરમ્ ।

પરાવરાણાં સ્રષ્ટારં પુરાણં પરમવ્યયમ્ ॥ ૮ ॥

મડ્ગલ્યં મડ્ગલં વિષ્ણુ વરેણ્યં અનઘં શુચિમ્ ।

નમસ્કૃત્ય હૃષીકેશં ચરચરગુરં હરિમ્ ॥ ૯ ॥

नास्ति नारायणसमं नभूतं न भविष्यति ।

पितेन सत्यवाक्येन सर्वार्थान् साधयाम्यहम् ॥ १० ॥

किमन्यैर्बहुभिर्मन्त्रैः शास्त्रैर्वा बहुविस्तृतैः ।

नमो नारायणायेति मन्त्रः सर्वार्थसाधकः ॥ ११ ॥

पद्मासनं पद्मसमाननश्च पद्मस्वयोनं यतुराननं य ।

षड्गवैदृश्च विभूषिताङ्गं पितामहं तं प्रणतोऽस्मि नित्यम् ॥ १२ ॥

भुनिं स्निग्धाम्बुदाभासं वेदव्यासमकल्मषम् ।

सरस्वत्यावासं वेदव्यासं नमाम्यहम् ॥ १३ ॥

महर्षेस्सर्वलोकेषु पूजितस्य महात्मनः ।

प्रवक्ष्यामि मतं कृत्स्नं व्यासस्यामिततेजसः ॥ १४ ॥

जज्ञे महायज्ञा परं ज्युष्टारं यद्वीपमध्ये सुवमात्मवत्तः ।

पराशरात्गन्धवती महार्षी तस्मै नमोऽज्ञानतमौनुदाय ॥ १५ ॥

नमो भगवते तस्मै व्यासायाऽमिततेजसे ।

यस्यप्रसादात् वक्ष्यामि नारायणकथामिमाम् ॥ १६ ॥

जनमेजय उवाच ।

किं जपन् मुच्यते ब्रह्मन् किं जपन् सुभिमश्रुते ।

दुस्वप्नप्रनाशनं पुण्यं श्रोतुमिच्छामि मानद ॥ १७ ॥

वैशम्पायन उवाच ।

देवव्रतं महाप्राज्ञं सर्वशास्त्रविशारदम् ।

विनयेनोपसङ्गम्य पर्यपृच्छदुषिष्ठिरः ॥ १८ ॥

युधिष्ठिर उवाच ।

दुःस्वप्नप्रदर्शनं घोरमवेक्ष्य भरतर्षभ ।

प्रयतः किं जपेज्जप्यं विबुद्धः किमनुस्मरेत् ॥ १९ ॥

पितामह महाबुद्धे बुद्धेर्भेदो महान् अयम् ।

पितामह प्रसादेन यज्ज्ञातं नृपसत्तम

तदहं श्रोतुमिच्छामि ब्रूहि मे वदतां वर ॥ २० ॥

भीष्म उवाच ।

शृणु राजन् महाबाहो वर्तयिष्यामि तेऽपिलम् ।

દુઃસ્વપ્નદર્શને જપ્ત્યં યદ્વૈ નિત્યં સમાહિતૈઃ ॥ ૨૧ ॥

અત્રાપ્યુદાહરન્તીમમિતિહાસં પુરાતનમ્ ।
ગજેન્દ્રમોક્ષણં પુણ્યં કૃષ્ણસ્યાહિલેષકર્મણઃ ॥ ૨૨ ॥

સર્વરત્નમયઃ શ્રીમામ્સ્ત્રિકૂટો નામ પર્વતઃ ।
સુતઃ પર્વતરાજસ્ય સુમેરોર્ભાસ્કરદ્યુતેઃ ॥ ૨૩ ॥

ક્ષીરોદ્દજલવીચ્યગ્રૈર્ધૌતામલશિલાતલઃ ।
ઉત્થિતઃ સાગરં ભિત્ત્વા દેવર્ષિગણસેવિતઃ ॥ ૨૪ ॥

અપ્સરોભિઃ સમાકીર્ણઃ શ્રીમાન્ પ્રસ્રવણાકુલઃ ।
ગન્ધર્વૈઃ કિન્નરૈર્યક્ષૈઃ સિદ્ધચારણપત્રગૈઃ ।
વિદ્યાધરૈઃ સપત્નીકૈઃ સમ્યતૈશ્ચ તપસ્વિભિઃ ।
મૃગૈર્દ્રિષ્ટિર્દ્રિજૈશ્ચૈવ વૃતઃ સૌવર્ણરાજતૈઃ ।
(મૃગૈર્દ્રિજૈર્ગજેન્દ્રૈશ્ચ વૃતગાત્રો વિરાજતે)
પુન્નાગૈઃ કર્ણિકારૈશ્ચ પુષ્પિતૈરુપશોભિતઃ ॥

ચૂતનીપકદમ્ભૈશ્ચ ચન્દનાગરુચમ્પકૈઃ ।
શાલૈસ્તાલૈસ્તમાલૈશ્ચ કુટજૈશ્ચ ચાર્જુનૈસ્તથા ॥ ૨૫ ॥

વકુલૈઃ પાટલૈશ્ચૈવ સરલૈર્દેવદારુભિઃ
મન્દારકુરુવૈશ્વાપિ પારિજાતૈશ્ચ સર્વશઃ
એવં બહુવિધૈર્વૃક્ષૈઃ સર્વતઃ સમલઙ્કૃતઃ ।
નાનાધાતૂજજવલૈઃ શૃંગૈઃ પ્રસ્રવદ્ભિઃ સમન્તતઃ ॥ ૨૬ ॥

મૃગૈઃ શાખામૃગૈઃ સિમ્હૈર્માતૃંગૈશ્ચ સદામદૈઃ ।
જીવજીવકસન્ધુષ્ટં ચકોરશિખિનાદિતમ્ ॥ ૨૭ ॥

તસ્યૈકં કાઞ્ચનં શૃંગં સેવતે યદ્દિશાકરઃ ।
નાનાપુષ્પસમાકીર્ણં નાનાગન્ધસમાકુલમ્ ॥ ૨૮ ॥

દ્વિતીયં રાજતં શૃંગં સેવતે યન્નિશાકરઃ ।
પાણ્ડુરામ્બુદસઙ્કાશં તુષારચયસન્નિભમ્ ॥ ૨૯ ॥

વજ્રેન્દ્રનીલવૈડૂર્યતેજોભિર્ભાસયન્નભઃ ।
ઋતીયં બ્રહ્મસદનં પ્રકૃષ્ટં શૃંગમુત્તમમ્ ॥ ૩૦ ॥

ન તત્કૃતઃ પશ્યન્તિ ન નૃશંસા ન નાસ્તિકાઃ ।

नातमतपसः शैलं त वै पश्यन्ति मानवाः ॥ ३१ ॥

तपसो लोके ये वै पापकृता जनाः

तस्य सानुमतः पृष्ठे सरः काञ्चनपङ्कजम् ।

कारणवसमाकीर्णं राजहंसोपशोभितम् ॥ ३२ ॥

भक्तभ्रमरसन्धुष्टं कुलपङ्कजशोभितम् ।

कुमुदोत्पलकल्हारपुण्डरीकोपशोभितम् ॥ ३३ ॥

उत्पलैः शतपत्रैश्च काञ्चनैः समलङ्कृतम् ।

पत्रैर्मणिदलप्रभ्यैः पुष्पैः काञ्चनसन्निभैः ।

गुल्मैः कीयकवेणूनां समन्तात् परिवारितम् ॥ ३४ ॥

दशयोजन विस्तीर्णं शतयोजनमायतं

तस्मिन् सरसि दृष्टात्मा विवृणोऽन्तर्जलाशयः ।

आसीद् आढो गजेन्द्राणां दुराधर्षो महाबलः ॥ ३५ ॥

अथ दन्तोज्ज्वलमुग्धः कदाचिद्गजयूथपः ।

आजगामासिताम्राभः करेणुपरिवारितः ॥ ३६ ॥

मदस्त्रावी महाशूद्रः पादयारीव पर्वतः ।

वासयन् मद्गन्धेन गिरिमैरावतोपमः ॥ ३७ ॥

स गजोऽञ्जनसङ्कुशो मदाभ्यलितमानसः ।

गन्धहस्तीति विख्यातः सरः समभिगम्य तत् ॥ ३८ ॥

तृषितः स जलं प्राप्य कुसुमाकरशीतलम् ।

अपिबत्सलसा राजन्करेणुपरिवारितः ।

सलीलं पङ्कजवने यूथमध्यगतोऽप्रजत् ॥ ३९ ॥

गृहीतस्तेन रौद्रेण आलेणाव्यक्तमूर्तिना ।

पश्यन्तीनां करेणूनां कोशन्तीनां य दारुणम् ॥ ४० ॥

क्रियते पङ्कजवने आलेणातिबलीयसा ।

वारुणैः सम्यतः पाशैर्निःप्रयत्नगतिः कृतः ।

वेष्ट्यमानः सुधीरैस्तु पाशैर्नागो दृढैस्तथा ॥ ४१ ॥

विस्फुर्य य यथाशक्ति विदुश्य य मदारवान् ।

व्यथितः सन्निरुत्साहो गृहीतो घोरकर्मणा ॥ ४२ ॥

(ગજશ્ચાકર્ષતે તીરે ગ્રાહશ્ચાકર્ષતે જલમ્ ।
 દ્વન્દ્વ મહાયુદ્ધં દિવ્યવર્ષસહસ્રિકમ્ ।)
 પરમાપદમાપન્નો મનસાચિન્તયદ્ધૃતિતમ્ ।
 સ તુ નાગવરઃ શ્રીમાન્નારાયણપરાયણઃ ॥ ૪૩ ॥
 તમેવ પરમં દેવં ગતઃ સર્વાત્મના તદા ।
 એકાગ્રં ચિન્તયામાસ વિશુદ્ધેનાન્તરાત્મના ॥ ૪૪ ॥
 એકાત્મા ત્રિવિધેનાપિ એકાત્મા નિગ્રહીતાત્મા
 જન્મજન્માન્તરાભ્યાસાદ્ભક્તિમાન્ગરુડધ્વજે ।
 આદ્યં દેવં મહાત્માનં પૂજયામાસ કેશવમ્ ॥ ૪૫ ॥
 નવમેઘપ્રતીકાશં શઙ્ખચક્રગદાધરમ્ ।
 અમૃતાત્મક મેઘાભં અમૃતાત્મા તમેવાઙ્ગં
 સહસ્રશુભનામાનમાદિદેવમજં પરમ્ ॥ ૪૬ ॥
 (દિગ્બાહું સર્વમૂર્ધાનં ભૂપાદં ગગનોદરમ્ ।
 આદિત્યચન્દ્રનયનં સમગ્રં લોકસાક્ષિણમ્ ।
 ભગવન્તં પ્રસન્નોડહં વિષ્ણુમપ્રતિમૌજસમ્ ।)
 પ્રગૃહ્ય પુષ્કરાગ્રેણ કાઞ્ચનં કમલોત્તમમ્ ।
 આપદ્મિમોક્ષમન્વિચ્છન્ગજઃ સ્તોત્રમુદૈરયત્ ॥ ૪૭ ॥
 અથ સ્તુતિઃ ।
 ગજેન્દ્ર ઉવાચ ।
 ઓં નમો મૂલપ્રકૃતયે અજિતાય મહાત્મને ॥ ૧ ॥
 અનાશ્રિતાય દેવાય નિઃસ્પૃહાય નમો નમઃ ॥ ૨ ॥
 નમ આધાય બીજાય શિવાય ચ પ્રશાન્તાય ॥ ૩ ॥
 આર્ષેયાય પ્રવર્તિને નિશ્ચલાય યશસ્વિને ॥ ૪ ॥
 અનન્તરાય ચૈકાય સનાતનાય પૂર્વાય ॥ ૫ ॥
 અવ્યક્તાય નમો નમઃ પુરાણાય નમો નમઃ ॥ ૬ ॥
 નમો ગુહ્યાય ગૂઢાય ॥ ૭ ॥
 ગુણાયાગુણવર્તિને ॥ ૮ ॥
 અતર્ક્યાયાપ્રમેયાય ॥ ૯ ॥

अनन्ताय नमो नमः ॥ १० ॥

नमो देवातिदेवाय ॥ ११ ॥

अप्रभाय नमो नमः ॥ १२ ॥

नमो जगत्प्रस्थिताय गोविन्दाय नमो नमः ॥ १३ ॥

नमोऽस्तु पद्मनाभाय साङ्ख्ययोगोद्भवाय च ॥ १४ ॥

विश्वेश्वराय देवाय शिवाय उरये नमः ॥ १५ ॥

नमोऽस्तु तस्मै देवाय निर्गुणाय गुणात्मने ॥ १६ ॥

नारायणाय विश्वाय देवानां परमात्मने ॥ १७ ॥

नमो नमः कारुण्यवामनाय नारायणायामितविङ्कमाय ।

श्रीशार्ङ्गयङ्गासिगदाधराय नमोऽस्तु तस्मै पुरुषोत्तमाय ॥ ४८ ॥

आधाय वेदनिलयाय मङ्गोदराय

सिंहाय दैत्यनिधनाय यतुर्भुजाय ।

गुह्याय वेदनिकयाय मङ्गोदराय

ब्रह्मेन्द्ररुद्रमुनियारणसंस्तुताय

देवोत्तमाय वरदाय नमोऽस्तुताय ॥ ४९ ॥

नागेन्द्रभोगशयनासनसुप्रियाय ।

गोक्षीरछेमशुकनीलघनोपमाय ।

पीताम्बराय मधुकुण्डलनाशनाय ।

विश्वाय चारुभुङ्कुटाय नमोऽक्षराय

भक्तिप्रियाय वरदीप्तसुदर्शनाय ॥ ५० ॥

नाभिप्रज्जतकमलस्थयतुर्भुजाय

क्षीरोदकार्णवनिकेतयशोधनाय ।

नानाविचित्रमुकुटाङ्गदम्बूषणाय

सर्वेश्वराय वरदाय नमो वराय ॥ ५१ ॥

विश्वात्मने परमकारुण्यकारुणाय

कुल्लारविन्दविमलायतलोचनाय ।

देवेन्द्रदानवपरीक्षितपौरुषाय

યોગેશ્વરાય વિજયાય નમો વરાય ॥ ૫૨ ॥

લોકાયનાય ત્રિદશાયનાય બ્રહ્માયનાયાત્મભવાયનાય ।
ધર્માયનાયૈકજલાયનાય મહાવરાહાય સદા નતોઽસ્મિ ॥ ૫૩ ॥

નારાયણાયાત્મહિતાયનાય મહાવરાહાય નમસ્કરોમિ ।
અચિન્ત્યમવ્યક્તમનન્તરૂપં નારાયણં કારણમાદિદેવમ્ ।
કૂટસ્થમ્મવ્યક્તમચિન્ત્યશક્તિં રૂપં
યુગાન્તશેષં પુરુષં પુરાણં તં વાસુદેવં શરણં પ્રપદ્યે ॥ ૫૪ ॥

યોગેશ્વરં ચારુવિચિત્રમૌલિ-
માણેયમૌખ્યં પ્રકૃતેઃ પરસ્થમ્ ।
ક્ષેત્રજ્ઞમાત્મપ્રભવં વરેણ્યં
તં વાસુદેવં શરણં પ્રપદ્યે ।
અદૃશ્યમચ્છેદ્યમનાદિમધ્યં
મહર્ષયો બ્રહ્મવિદઃ સુરેશમ્ ।
અનન્તમવ્યયં મયં સનાતનં
વદન્તિ યં વૈ પુરુષં સનાતનં
તં વાસુદેવં શરણં પ્રપદ્યે ॥ ૫૫ ॥

યદક્ષરં બ્રહ્મ વદન્તિ સર્વગં
નિશામ્ય યં મૃત્યુમુખાત્ પ્રમુચ્યતે ।
તમીશ્વરં તૃપ્તમનોપમૈર્ગુણૈઃ
પરાયણં વિષ્ણુમુપૈમિ શાશ્વતમ્ ॥ ૫૬ ॥

કાર્યં ક્રિયાકારણમપ્રમેયં
હિરણ્યનાભં વરપદ્મનાભમ્ ।
મહાબલં વેદનિધિં સુરોત્તમં
બ્રજામિ વિષ્ણું શરણં જનાર્દનમ્ ॥ ૫૭ ॥

વિચિત્રકેયૂરમહાર્હનિષ્ઠં
રત્નોત્તમાલકૃતસર્વગાત્રમ્ ।
પીતામ્બરં કાઞ્ચનભક્તિચિત્રં
માલાધરં કેશવમભ્યુપૈમિ ॥ ૫૮ ॥

ભવોદ્ભવં વેદવિદાં વરિષ્ઠં
યોગાત્માનં સાહ્યવિદાં વરિષ્ઠમ્ ।

आदित्ययन्द्राश्विवसुप्रभावं
 प्रभुं प्रपद्येऽव्युत्तमात्मभूतम् ॥ ५८ ॥
 श्रीवत्साङ्गं मलादेवं वेदगुह्यमनुत्तमम् ।
 प्रपद्ये सूक्ष्ममयलं भक्तानामभयप्रदम् ॥ ६० ॥
 प्रभवं सर्वलोकानां निर्गुणं परमेश्वरम् ।
 प्रपद्ये मुक्तसङ्गानां यतीनां परमां गतिम् ॥ ६१ ॥
 भगवन्तं सुराध्यक्षमक्षरं पुष्करेक्षारम् ।
 शरण्यं शरणं भक्त्या प्रपद्ये ब्राह्मणप्रियम् ॥ ६२ ॥
 त्रिविक्रमं त्रिलोकेशमाधमेकमनामयम् ।
 भूतात्मानं मलात्मानं प्रपद्ये मधुसूदनम् ॥ ६३ ॥
 (आदिदेवमजं शम्भुं व्यक्ताव्यक्तं जनार्दनम् ।
 क्षेत्रज्ञं पुरुषं यज्ञं त्रिगुणातीतमव्ययम् ।)
 नारायणमणीयाम्भं प्रपद्ये परमेश्वरम् ॥ ६४ ॥
 अङ्गपाराय देवाय नमस्सर्वमलाद्युते
 प्रपद्ये देवदेवेशं अणीयाम्भं अणोस्सदा
 ओकाय लोकत्रयाय परतः परमात्मने ।
 नमः सलस्रशिरसे अनन्ताय मलात्मने ॥ ६५ ॥
 वरेण्यमनघं देवमृषयो वेदपारगाः ।
 कीर्तयन्ति यं सर्वे तं प्रपद्ये सनातनम् ॥ ६६ ॥
 नमस्ते पुण्डरीकाक्ष भक्तानामभयप्रद ।
 सुब्रह्मण्य नमस्तेऽस्तु त्राहि मां शरणागतम् ॥ ६७ ॥
 भीष्म उवाच ।
 भक्तिं तस्यानुसंयिन्त्य नागस्यामोघसंस्तवम् ।
 प्रीतिमान् अभवद्गजश्चाङ्गभयङ्कगदाधरः ।
 सान्निध्यं कल्पयामास तस्मिन् सरसि माधवः ॥ ६८ ॥
 ग्राहग्रस्तं गजं तं यः सङ्गृह्य सलिलाशयात् ।
 उज्जलाराप्रमेयात्मा तरसैवारिसूदनः ॥ ६९ ॥
 स्थलस्थं दारयामास ग्राहं यडेण माधवः ।

મોક્ષયામાસ ચ ગજં પાશેભ્યઃ શરણાગતમ્ ॥ ૭૦ ॥

સ હિ દેવલશાપેન હૂહૂ ગન્ધર્વસત્તમઃ ।

ગજત્વમગમત્ કૃષ્ણાન્મોક્ષં પ્રાપ્ય દિવં ગતઃ ।

શાપાદ્ધિમુક્તઃ સદ્યશ્ચ ગજો ગન્ધર્વતાં ગતઃ ॥ ૭૧ ॥

આપદ્ધિમુક્તો યુગપત્ ગજો ગન્ધર્વ એવ ચ

ગ્રાહોઽપિ ચક્ષતાં યાતો યઃ કૃષ્ણેન નિપાતિતઃ ।

તસ્યાપિ શાપમોક્ષોઽસૌ જૈગીષવ્યકૃતોઽભવત્ ॥ ૭૨ ॥

પ્રીતિમામ્સ્ત્રાતિ ગોવિન્દઃ સદ્યઃ સંસારસાગરાત્ ।

પ્રીતિમાન્ પુણ્ડરીકાક્ષશરગતવત્સલઃ

અભવત્તત્રદેવેશસ્તાભ્યાં ચૈવ પ્રપૂજિતઃ

ક્રુદ્ધોઽપિ નિઘ્નન્ દેવત્વમરાતીનાં પ્રયચ્છતિ ॥ ૭૩ ॥

(તૌ ચ સ્વં સ્વં વપુઃ પ્રાપ્ય પ્રણિપત્ય જનાર્દનમ્ ।

ગન્ધર્વરાટ્ તથા ચક્ષઃ પરાં નિર્વૃતિમાગતૌ ॥ ૭૪ ॥

ઇદં ચૈવ મહાબાહો દેવદેવોઽભ્યભાષત ।

દૃષ્ટ્વા મુક્તૌ ગજગ્રહૌ ભગવાન્ મધુસૂદનઃ ॥ ૭૫ ॥

ભજન્તં ગજરાજાનં મધુરં મધુસૂદનઃ

ભગવાન્ ઉવાચ ।

યો ગ્રાહં નાગરાજં ચ માં ચૈવ પ્રણિધાનવાન્ ।

સ્મરિષ્યતિ સરશ્ચેદં યુવયોર્મોક્ષણં તથા ॥ ૭૬ ॥

યેમાન્માં ચ સરશ્ચૈવ ગ્રાહ્યશ્ચ વિદારણમ્ ।

ગુલ્માન્ ચક્રવેણૂનાં રૂપં મધવત્તદા ।

ગુલ્મં કીચક્રવેણૂનાં તં ચ શૈલવરં તથા ।

અશ્વત્થં ભાસ્કરં ગડ્ગાં નૈમિષારણ્યમેવ ચ ॥ ૭૭ ॥

પ્રયોગં બ્રહ્મદુર્ગાશ્ચ દણ્ડકારણ્યમેવ ચ

સંસ્મરિષ્યન્તિ યે મર્ત્યાઃ સમ્યક્ શ્રોષ્યન્તિ વાપિ યે ।

(ન તે દુઃસ્વપ્રપાપસ્ય ભોક્તારો મત્પરિગ્રહાત્ ॥ ૭૮ ॥

સર્વપાપૈઃ પ્રમોક્ષ્યન્તે કલ્યાણાનાં ચ ભાગિનઃ ।

ભવિષ્યન્તિ તથા પુણ્યાં ગતિં યાસ્યન્તિ માનવાઃ ।

દુઃસ્વપ્નં ચ નૃણાં તેષાં સુસ્વપ્નં ચ ભવિષ્યતિ ॥ ૭૯ ॥)

કૌર્મ્ય માત્સ્યં ચ વારાહં વામનં તાર્ક્ચમેવ ચ ।
 નારસિમ્હં તથા રૂપં સૃષ્ટિસંહારકારકમ્ ॥ ૮૦ ॥
 એતાનિ પ્રાતરુત્થાય સંસ્મરિષ્યન્તિ યે નરાઃ ।
 સર્વપાપવિનિર્મુક્તાસ્તે યાન્તિ પરમાં ગતિમ્ ॥ ૮૧ ॥
 ભીષ્મ ઉવાચ ।
 એવમુક્ત્વા તુ રાજેન્દ્ર દેવદેવો જનાર્દનઃ ।
 અસ્પૃશદ્રજગન્ધર્વ ગ્રાહયક્ષં ચ તં તદા ॥ ૮૨ ॥
 ત્વા નરશ્રેષ્ઠઃ નાગેન્દ્રં મધુસૂધનઃ
 સ્પર્શયામાસ હસ્તેન ગજં ગન્ધર્વમેવ ચ
 તેન સ્પૃષ્ટાવુભૌ સઘો દિવ્યમાલ્યામ્બરાન્વિતૌ ।
 વિમાનેડભિમતે પ્રાપ્ય જગમતુસ્ત્રિદશાલયમ્ ॥ ૮૩ ॥
 તતો દિવ્યવપુર્ભૂત્વા હસ્તિરાટ્ પરમં પદં
 ગચ્છતિ સ્મ મહાબાહો નારાયણપરાયણઃ
 તતો દેવપતિઃ કૃષ્ણો મોક્ષયિત્વા ગજોત્તમમ્ ।
 ઋષિભિઃ સ્તૂયમાનો હિ ગુહ્યૈર્વેદપદાક્ષરૈઃ ।
 ગતઃ સ ભગવાન્વિષ્ણુર્દુર્વિજ્ઞયગતિઃ પ્રભુઃ ॥ ૮૪ ॥
 ગજેન્દ્રમોક્ષણં દૃષ્ટ્વા સર્વે ચેન્દ્રપુરોગમાઃ ।
 બ્રહ્માણમગ્રતઃ કૃત્વા સર્વે પ્રાગ્જલયોડભવન્ ।
 વવન્તિરે મહાત્માનં પ્રભું નારાયણં હરિમ્ ।
 વિસ્મયોત્કુલ્લનયનાઃ પ્રજાપતિપુરઃસરાઃ ।
 ચ ઇદં શૃણુયાન્નિત્યં પ્રાતરુત્થાય માનવઃ ।
 પ્રાપ્નુયાત્ પરમાં સિદ્ધિં દુઃસ્વપ્નસ્તસ્ય નશ્યતિ ।
 ગજેન્દ્રમોક્ષણં પુણ્યં સર્વપાપપ્રમોચનમ્ ।
 શ્રાવયેત્ પ્રાતરુત્થાય સર્વપાપૈઃ પ્રમુચ્યતે ॥ ૮૫ ॥
 શ્રદ્ધયા હિ કુરુશ્રેષ્ઠ સ્મૃતેન કથિતેન ચ ।
 ગજેન્દ્રમોક્ષણેનેહ દીર્ઘમાયુરવાપ્નુયાત્ ॥ ૮૬ ॥
 મયા તે કથિતં દિવ્યં પવિત્રં પાપનાશનમ્ ।
 કીર્તયસ્વ મહાબાહો મહાદુઃસ્વપ્નનાશનમ્ ॥ ૮૭ ॥
 ચરિતં પુણ્યફલદં પુષ્કલં તવ દર્ધતે

ભક્તિમાન્ પુણ્ડરીકાક્ષો નરો દુઃખાત્ પ્રમુચ્યતે
બ્રાદભિસ્સહિતો રાજન્ બ્રાહ્મણૈર્વેદપારગૈઃ
પૂજયામાસ દેવાં પ્રાર્શ્વસ્થં મધુસૂધનં
શૌનક ઉવાચ ।

કીર્ત્યમાનં ચ વિપ્રેભ્યઃ શૃણુ ભક્ત્યા યથોદિતમ્ ।
ગજેન્દ્રમોક્ષણં શ્રુત્વા કુન્તીપુત્રો યુધિષ્ઠિરઃ ।
ભીષ્માદ્ભગીરથીપુત્રાત્ પૂજયામાસ કેશવમ્ ॥ ૮૮ ॥

યદામહાગ્રાહગૃહીતકાતરં સુપુર્ણિતં પદ્મવને મહાદ્વિપં
વિમોક્ષયામાસ ગજં જનાર્દનઃ સ્મરામિ દુસ્વપ્નવિનાશનં હરિં
પરમ્પરાણાં પરમં પવિત્રં પુરાણમીશં સર્વલોકનાથં
સર્વાભરૈરર્ચિત પાદપદ્મં સનાતનં ભક્ત....સ્મરામિ
વરગજચરણપ્રમુક્તિહેતોઃ પુરુષવરસ્ય તદેવ દિવ્યગીતં
સતતમપિપઠન્તિ યે તુ તેષાં ભવમરણાન્તર કિલ્બિષાપહંસયાત્ ।
આકાશામત્પતિતં તોયં યથા ગચ્છતિ સાગરં
સર્વદેવ નમસ્કારઃ કેશવં પ્રતિગચ્છતિ ।
પૃથ્વી પ્રિયદત્તેપિ ગામ્બૈ સર્વં સહેતિ ચ
વિષ્ણુ બ્રહ્મણ્યદેવેતિ કીર્તયેન્નાવસીદતિ
સર્વ દેવેષુ યત્પુણ્યં સર્વ તીર્થેષુચત્કલં
તત્કલમ્સમવાપ્નોતિ સ્મૃત્વા દેવં જનાર્દનં
બ્રહ્મણ્યો દેવકી પુત્રો બ્રહ્મણ્યો મધુસૂધનઃ
બ્રહ્મણ્યો પુણ્ડરીકાક્ષો બ્રહ્મણ્યો વિષ્ણુરચ્યુતઃ
મેરુમન્દરમાત્રોડપિ રાશિઃ પાપસ્યકર્મણઃ
કેશવં વૈદ્યં આસાદ્ય દુર્વ્યાધિરિવ નશ્યતિ
નમો બ્રહ્મણ્ય દેવાય ગો બ્રાહ્મણ હિતાય ચ
જગદ્ધિતાય કૃષ્ણાય ગોવિન્દાય નમો નમઃ
યે યાપિ પાણ્ડુપુત્રસ્ય સમીપસ્થા દ્વિજોત્તમાઃ ।
તેડપિ ભીષ્મસ્ય પાર્શ્વસ્થં વાસુદેવં પ્રણોમિરે ॥ ૮૯ ॥

વરં વરેણ્યં વરપદ્મનાભં
નારાયણં બ્રહ્મનિધિં પુરેશમ્ ।
તં દેવગુહ્યં પુરુષં પુરાણં
વવન્દિરે બ્રહ્મવિદાં વરિષ્ઠમ્ ॥ ૯૦ ॥

એતત્પુણ્યં મહારાજ નરાણાં પાપકર્મણામ્ ।

દુઃસ્વપ્રદર્શનિ ઘોરે શ્રુત્વા પાપાત્ પ્રમુચ્યતે ।

ભક્તિમાન્યુણ્ડરીકાક્ષે ગજો દુઃખાદ્ધિમોચિતઃ ॥ ૯૧ ॥

તથા ત્વમપિ રાજેન્દ્ર પ્રપદ્ય શરણં હરિમ્ ।

વિમુક્તઃ સર્વપાપેભ્યઃ પ્રાપ્સ્યસે પરમાં ગતિમ્ ॥ ૯૨ ॥

ઇતિ વિષ્ણુધર્મે ગજેન્દ્રમોક્ષણસ્તવો નામ એકોનસમતિતમોડધ્યાયઃ ।

In some print, this adhyAya is numbered 67

and has 82 verses plus the stuti

after verse 47.

See also similar stuti from Vamanapurana.

——
Gajendramokshanah from Vishnudharmapurana

pdf was typeset on September 14, 2024

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

